

U Hrvatskoj se za liječenje depresija previše koriste jeftiniji lijekovi, koji uzrokuju psihološku i fizičku ovisnost, rezultati su usporednog istraživanja između Hrvatske i Švedske koji će biti objavljen u međunarodnom časopisu.

Skupina hrvatskih i švedskih stručnjaka pripremila je za objavu u online časopisu "Expert Review of Pharmacoeconomics & Outcomes" rezultate istraživanja upotrebe psihotropnih lijekova, u kojem je otkriveno da se u Hrvatskoj najviše propisuju benzodiazepini, a u Švedskoj antidepresivi.

Benzodiazepini u Švedskoj potencijalno neprikladni

Benzodiazepini su skupina psihoaktivnih lijekova koji služe kao depresanti i često se koriste kako bi pomogli pacijentima da prevladaju bol i anksioznost i omoguće im lakši san.

Najpoznatiji predstavnici su **diazepam, u koji spadaju apaurin i bensedin; lorazepam i bromazepam u koje spadaju leksaurin i leksilijum; te alprazolam u koji spadaju ksanaks i ksalol.**

U Švedskoj se benzodiazepini nalaze na popisu lijekova s ograničenom upotrebom i smatraju se potencijalno neprikladnim, posebno kod starijih osoba, ističu Ines Potočnjak, Robert Likić i Vesna Degoricija iz Sveučilišne bolnice ili zagrebačkog Medicinskog fakulteta, te švedski autori Eric Nham i Björn Wettermark.

Psihotropni lijekovi u porastu

Propisivanje psihotropnih lijekova je posvuda u porastu. U Hrvatskoj je poraslo s 127 propisanih dnevnih doza u 2014. na 131 propisanu dnevnu dozu u 2015. godini. Švedska znatno više koristi psihotropne lijekove. Ona je svoju potrošnju povećala s 183 propisane dnevne doze u 2014. na 188 propisanih dnevnih doza u 2015. godini.

Međutim, postoje znatne razlike, ističu autori istraživanja. U Hrvatskoj je uporaba benzodiazepinskih derivata iznosila 72,5 propisanih dnevnih doza u 2014. godini i povećala se na 74,4 propisanih dnevnih doza u 2015. godini, dok je u Švedskoj upotreba benzodiazepina u obje godine iznosila samo po 11,2 propisanih dnevnih doza.

U Hrvatskoj je upotreba anksiolitika bila 4.8 puta veća, a uporaba benzodiazepinskih derivata 6.7 puta veća nego u Švedskoj, pokazuju rezultati.

U Švedskoj uporaba antidepresiva bez nuspojava

U Švedskoj je veća upotreba selektivnih inhibitora ponovne pohrane serotonina nego u Hrvatskoj. To je skupina novijih antidepresiva, koji se ujedno zovu i dualni antidepresivi, zbog mehanizma djelovanja na selektivnu inhibiciju ponovne pohrane više neurotransmitera, ali bez nuspojava koje su imali triciklički antidepresivi.

U Švedskoj je istraživanih godina upotreba selektivnih inhibitora iznosila 59,8 i 62,5 propisanih

dnevni doza, a u Hrvatskoj tek 19,7 i 19,6 propisanih dnevnih doza. Također, upotreba citaloprama u Švedskoj je 20 puta veća nego u Hrvatskoj.

Dakle, uporaba antidepresiva bila je 3,3 puta veća u Švedskoj, posebno za selektivne inhibitore ponovne pohrane serotonina.

Vjerujemo da se značajne razlike mogu objasniti zastarjelim i nekritičnim postupcima propisivanja benzodiazepina, lošim upravljanjem psihoterapijom, slabim socioekonomskim statusom i nižim cijenama benzodiazepina u Hrvatskoj, objašnjavaju autori.

U Hrvatskoj se propisuju jeftiniji lijekovi

U Hrvatskoj benzodiazepine na recept propisuju liječnici opće i obiteljske medicine i psihijatri, dok je u Švedskoj i neke druge zemlje upotreba benzodiazepina ograničena.

Liječnici opće prakse u Hrvatskoj propisuju benzodiazepine umjesto antidepresiva za liječenje depresije jer su jeftiniji od antidepresiva.

Benzodiazepini uzrokuju ovisnost nakon šest tjedana primjene i stvaraju trajan problem. Zbog toga se, prema švedskom Nacionalnom savezu za zdravlje i dobrobit, smatraju potencijalno neprikladnim lijekovima, ističe se u članku.

U Hrvatskoj bi se trebala ograničiti autonomija liječnika u vezi s propisivanjem tih lijekova, kao što je to slučaj u Švedskoj, jer je racionalno korištenje psihotropnih lijekova od velikog javnog značaja, zaključuju autori članka koji čeka objavu na online časopisu "Expert Review of Pharmacoeconomics & Outcomes".

(Hina)

